

Szerkesztési iroda:
Nagybeeskerek,
Zapolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal.
Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybeeskerek, Zapolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.

Nagybeeskerek, 1908.

XXXVII. évfolyam 191. szám.

Előfizetési árak:
Egész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 .
Negyedévre ——— 6 .
Egy hóra ——— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknak.

Megjelenik
vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Szombat, aug. 22.

Pályaválasztás előtt.

— augusztus 22.

Az új iskolaév küszöbén minden esz-
tendőben ilyen tájban szinte banálisnak
tetszhetik mindig a pályaválasztásról
szólni.

De társadalmi viszonyaink készítetik
erre a sajtót, a gondolkodó embereket.
Viszonyaink mutatják, hogy nagyon is
szükséges minden egyes alkalommal rá-
mutatni arra, hogy a szülőknek mik a
kötelességeik gyermekeik, a társadalom
jövő tényezőivel szemben.

Nálunk, sajnos, még erősen él az a
hit, hogy az az „ur“, akinek diploma van
a kezében. S a szülők legtöbbször azt hiszi,
akkor rója le gyermekével és saját magával
szemben kötelezettségét, ha „urnak“ neveli.
Mi a következmény? Az, hogy az ilyen
szülők gyermekeikért feláldozzák magukat.
Nem keresik, kutatják, van-e a gyermek-
nek tehetsége, felületesen ítélnék s ily
gyenge bázison állapítják meg, hogy a
gyermek lángész.

A szomorú tapasztalat aztán megér-
kezik, de későn. A középiskolába erőszakolt
tehetségtelen fiú bukducsolva, vagy nagy
nehezen elvégzi az egyes osztályokat s ha
a főiskolákat is elvégezték valahogyan, ott
állnak az élet küszöbén, mely mögöl nem
tudják, mi leselkedik rájuk.

Hány tehetséges ifju züllik el, mert
nem tud állást kapni. 25-26 esztendő-
korában ott áll minden nélkül s azoknak
van még akkor is terhére, kik ő érte dol-
doztak, törődtek el a nehéz, megfeszített
munkában.

S mi várhat hasonló körülmények
között a tehetségtelenekre? Miért fáradtak,
miért vesződtek 12-13 esztendőn keresz-
tül, miért áldoztak érettük annyit szüleik?
De a legjobb esetben is, ha már kapnak
is állást a végzett „urak“, milyen jöve-
delmet kapnak az állással? Lesz-e annyi,
amelyből úgy gazdálkodhatik, mint a
mennyit a szükmarku, de sokat követelő
társadalom megkíván.

A „TORONTÁL“ tárcája.

A titok.

Ebéd után, a dohányzó karosszékeiben,
szivar és cognac mellett.

A szerelemről folyt a beszélgetés.

Ahányan voltak, mindenkinek megvolt a
maga érdekes, különös és irigylésre méltó emléke,
melynek varázsa szerint értelmezte azt, ami a
szerelemben az igazi báj. Az egyik dicsőítette a
fekete hajú, szenvedélyes nő szerelmét; a másik-
nak szívét egy szende szőke leány emléke hozta
hevesebb mozgásba; a harmadik a veszélyt
imádkozta a szerelemben.

Gaston d'Etruit, a nők hivatásszerű ismerője
— író, gavallér, szép ember — mindaddig
nem elegendett a dicsévkészhez hasonló vitába,
pedig valóban sokat mesélhetett volna, ha csak
fele is igaz annak a hírnek, amely bámulatra
méltó sikereiről regél.

— Nos, Gaston, önnek minő volt a leg-
érdekesebb regénye? — kérdezték végül. — Szőke
vagy fekete?

Kisérjük csak figyelemmel azokat a
mozgalmakat, melyeket bizonyos „uri“
osztályok indítanak lépten-nyomon gazda-
sági helyzetük lehető javítására, ami még
korántsem jelenti azt a mai viszonyok kö-
zött, hogy annak elérése esetén a gazda-
sági helyzetük is teljesen megfelelő
lenne. Ma már annyira-amennyire tudja a
társadalom értékelni a munkát és a mun-
káskezet. S ez az érték fokozatosan és
nagy arányokban nő. Szülők, kik gyerme-
keik jövőjét tartják szem előtt, ne tekint-
senek el ezektől a pályáktól.

A kézimunkának bizonyos iparágak-
ban meg van az az előnye, hogy kifejezett
tehetség nem szükséges hozzá, de az
bizonyos, hogy a tehetség és műveltség
az iparos és kereskedő osztálynál képez
oly tökélet, mint bármely más osztálynál s
az bőségesen meghozza kamatját. Vagy
ott, ahol sok gazdálkodó és földbirtokos
család lakik, alig képzelhető annál jobb
pálya, mintha a szülők gyermekeiket szak-
képzett gazdákká nevelik, hogy az okszerű
gazdálkodás mellett földbirtokuk jövedelme
idővel megkétszereződjék. Vannak iskolák,
melyek nemcsak az általános műveltség
alapját vetik meg, hanem szakképzettséget
is adnak.

Keressék fel a szülők ezeket az isko-
lát. Az ipar és kereskedelem a jövő.
Ki gyermekeinek a jövőt akarja biztosítani,
ki gyermeke bőrére nem épít légvárakat,
melyek testet aligha öltenek, nem fogja
gyermekét erőszakkal szellemi proletárrá
kényszeríteni.

Rendkívüli megyei közgyűlés.

Nagybeeskerek, aug. 22.

Mint már említettük, Torontálmegye
törvényhatósága augusztus hó 24-én, hétfőn dél-
előtt 10 órakor az időközben összegyűlt ügyek
elintézésére rendkívüli közgyűlést tart.

A közgyűlés tárgysorozatának főbb pontjai
a következők:

Trencsénvármegye átirata a képviselői vá-
lasztói reformnak a törvényhatósági bizottságok

— Azt akarják, hogy őszintén bevalljam?
... Nem tudom, minő színű volt a haja.
— Hogyan? nem tudja?
— Nem... Mert sohasem láttam a haját.
Valamennyien felkacagtak.
— Pedig igazat mondok, — ismételte Gaston
d'Etruit. — Azt a nőt, aki a legmélyebben hatott
reám s akit soha sem fogok elfelejteni, nem is ismer-
tem, az arcát sohasem láttam... pedig szerettem s
szerettem én is őt a szenvedély legszentebb hevével,
boldogan és tökéletesen. A csókjáról és a szeméi-
ről ítélve, no meg természetesen az alakjának
művészi tökéletes formáiról, — szép lehetett
s fiatal. De többet sosem sikerült megtudnom
róla, noha a viszonyunk immár két év óta
tart...

Elmondom a történetet, amely egyike a
legsajátságosabbaknak.

Az Opera álarcos bálján történt. Egész
Páris ott volt: a nagyvilág, a fél- és az éjjeli
világ minden szép asszonya, gavallérja. Én is
elféletem oda, abban a meggőződésben, hogy
unatkozni fogok, ha csak nem akarok az olesó
szerelem horgára akadni, vagy... vagy a vé-
letlen rendez számomra emlékezetes estét.

magyarságának biztosításával leendő létesítése
tárgyában a képviselőházhoz intézett feliratnak
pártolása iránt.

Ugyanannak a községi közegek ellen az
1894. évi XVI. t.-c. 20. és 48. §-a alapján ki-
szabott rendbírásoknak az illető vármegye
jegyzői nyugdíjalapja javára leendő fordítása tár-
gyában hozott határozata és annak kapesán a m.
kir. kormányhoz intézett felirata.

Békésvármegye közönségének levele, mely-
ben a gabonaneműek kis üstön való főzésének
engedélyezése céljából a képviselőházhoz intézett
feliratnak hason felirattal leendő pártolását
kérik.

Hajdúvármegye közönségének a gyermek-
védelmi törvény módosítása tárgyában hozott
határozata.

Torontálmegye háztartási alapjának 1908.
évi költségvetése tárgyában a belügyminiszter
urnak 54391. számú s a vármegye közönségéhez
címettel leirata.

Nagykikinda város határozata a nagykikinda-
ujaradi h. é. vasut építési vállalkozónak a vasut
részére érkező árak kövezetvémentessége tár-
gyában.

Ugyanannak határozata a gk. szerb hit-
közég természetbeni iskolai segélyének meg-
váltása tárgyában.

Ugyanannak a városi tisztviselők ovadéka
tárgyában hozott határozata.

Nagybeeskerek r. t. város képviselőtestüle-
tének az új villamgép árának kifizetése tárgyában
hozott határozata.

Nyerő község vasuti hozzájárulása.

Torontálmegyei hasonügye.

Topolya község hasonügye.

Szécsénfalva község kölesön fölvétele tár-
gyában határozata.

A nagygyői községi elemi iskola és kisded-
ővő-intézet államosítása.

Ócsanád község határozata járványkórház
építése tárgyában.

Bizalmiférfiak választása az esküdtek évi
lajstromát összeállító bizottságba.

Kiszombor község határozata második segéd-
jegyzői állás szervezése tárgyában.

A czernyai községi iskolák államosítása.

Alispáni jelentés a honvédhadapród iskolai
alapítványi helyekre való jelölés tárgyában.

A nagybeeskereki róm. kath. árvaház-egylet
kérvénye segély iránt.

Mokrin község határozata polgári iskola
felállítása tárgyában.

Lukácsfalva községének Románécska község-
séghez leendő átsatolása.

A nagybeeskereki „Iskolagyermekbarát“-
egylet segélyezése.

Egyszerre lágy női kart éreztem a maga-
mén. Aztán halkan a fülembé sugta egy meló-
dikus hang:

— Gaston... biztos voltam abban, hogy
eljössz.

— S nem is csalódtál — feleltem közö-
nyösen.

— Ah, milyen boldogtalan lettem volna,
ha nem jössz el... Egyedül a te kedvedért
jöttem én.

— Jól van, kedvesem — szóltam bizalmat-
lanul erre a hízélgésre — most már mehetsz.
Társaságban vagyok.

Csalódottan, megbántva elhagyott. De csak-
hamar ismét csatlakozott hozzám. Arra kért,
vezessem ki a tolongásból a folyosóra; okvet-
lenül beszélni kíván velem.

Künn pedig így szólott hozzám:

— Te nem tudod én ki vagyok. Sohasem
beszéltél velem, csak láttál. Most azonban nem
is sejted a kilételem... Szeretlek. Rég óta.
Megfigyelem minden léptedet, ismerem a ked-
veseid nevét, ismerem minden titkodat, amely
ismerhető... Esküszöm, csak azért vagyok itt,
hogy végre beszéljek veled.

„A pillangóhoz“.

Alapított 1870-ben.

Telefonszám 201.

Az iskolai év megkezdésével ajánljuk a szülők figyelmébe, hogy gyermekeik
szükségletét, mint például:

gyermekesernyőket, keféket, fésűket, iskolatáskákat, ingeket, gallérokat,
nyakkendőket, harisnyákat stb. stb.

Benő Testvérek ezelőtt Nokits A. F. rövid-, divat- és játékaruházában Nagybeeskerek
szerezzék be. Levélbeni megrendelések is szívesen teljesítenek.

Anabring Mátyás és társai felebbezése Kükébháza 1908. évi április hó 30-án megtartott tisztújítás ellen.

Az aurléházi községi iskola államosítása. A billédi községi előljárásági választás elleni felebbezés.

Óregfalu község határozata a koresmáknak vasár- és ünnepnapokon zárvatartása tárgyában. Rudolfsnád község határozata 23.000 kor. állami inség-kölesön felvétele tárgyában.

Ernesztháza község határozata fürdőhely létesítése tárgyában.

Tóth Bélának a magyarszentmihályi jegyző-választás elleni felebbezése.

Eötvös-alap alapítványhely adományozásának ügye.

A „Jókai” alapítványi kamatokból megjutalmazandó tanító ügye.

Községi, körgjegyzők és segédjegyzők állami fizetékigszámlázási alap 1907. évi számadása.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeltől 6-tól kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 1/45 óráig délután; ugyanazon napokon este 5-től 7-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délből gőzfürdő. A kádfürdő reggeltől este 7-ig nyitva marad.

Augusztus 24. Rendkívüli megyei közgyűlés.
Szeptember 14. Közig. bizottság ülése.

— **A megyei állandó választmány ülése.** Torontálvármegye állandó választmánya tegnap délután Botka Béla főispán elnöklésével ülést tartott, amelyen előkészítette a hétfői rendkívüli közgyűlés összes ügyeit. Az egyes fontosabb ügyeket hireink között adjuk.

— **Kinevezés.** A m. kir. pénzügyminiszter Banovics Koriolán törökkanizsai adóhivatali gyakornokot adótitkárrá nevezte ki.

— **Változások a csanádi egyházmegyében.** A megyés püspök újabbban következő segédlelkészeket disponálta: Kákos Sándort Óbessenyőről hitoktatói minőségben Temesvár-Erzsébetvárosba és Eusch német-szentpéteri ideiglenes plébános-helyettesét ugyanoda segédlelkészi minőségben.

— **Athelyezés.** A m. kir. pénzügyminiszter Simonyi Jenő adóhivatali pénztárost Módosról Munkácsra helyezte át.

— **Az antalfalvai iskolagondnokság.** A vármegye főispánja az antalfalvai iskolagondnokság elnökévé Zsiross Imre antalfalvai főszolgabíró, gondnoksági tagokul pedig Jovanovics Gyula nyug. őrnagyot és Szilóvesek János földmestert nevezte ki.

— **Lelkigyakorlatok.** Temesváron, Csanád-egyházmegye székhelyén hétfőn kezdődnek meg az ugynevezett lelkigyakorlatok, amelyek négy napig tartanak. A lelkigyakorlatok alatt a résztvevők teljesen el vannak zárva a külvilágtól s együtt élnek és elmélkednek a vallás tanai felett, amelyet egy szerzetes rendi tanár fog magyarázni. Az idej lelkigyakorlaton, amelyet minden egyházmegye székhelyén tartanak a pap-ság számára. Nagybecskerekéről Magyary Pál pápai kamarás-plébános vesz részt, aki holnap utazik Temesvárra.

A hang s az a különös remegés, amelyet a karomba fűzött karon éreztem, meglepett.

— Nem farsangi tréfa ez? — kérdeztem.

— Nem — felelte s halkán ismételte: — esküszöm.

Valósággal megzavarodtam a talányos nő előtt. Ugy éreztem, mintha a Sphinx ébredt volna fel évezredek álmából, hogy szerelmet valljon Páris egyik leggonoszabb nőcsábítójának, akit imád, mert gonosz.

A buffetbe vezettem a hölgyemet. Fürkésző tekintetem azonban hiába kutatott rés után, amely láthatóvá teszi az arcát. Egész feje el volt burkolva, hogy még a haját sem láthattam.

Csak a szemei világítottak elő az árarc mögül...

Ah, minő szemek! Volt valami misztikus a fényökben, melynek hatása alatt minden atomja a véremnek lángolni kezdett. — A második pohárka pezsgőnél plasztikus keblére forrt az izzó ajakam.

Ugy emlékszem vissza ma is arra az estére, mint egy álomra. A titokzatosság rendkívüli szuggesztív ereje egészen átalakította a lényemet s a szerelem olyan sajátos fajtát ébresztette bennem, aminőt sem a képzőművészetben, sem a legmodernebb írók analízisében nem ismertem eddig. Ugy éreztem, mintha nem egy asszony, hanem a női nem testesült volna meg ez egy személyben: a kifürkészhetlen, mindig titokzatos, ámitó és önfeláldozó nő típusa; — a szerelem esztelen, visszariasztó és mégis mindörökké lekötő hatalma.

— **Esküvő.** Göttl Károly mezőberényi polgári iskolai tanár ma tartotta esküvőjét néhai Guttenkunszt Ferenc, volt németeleméri községi jegyző bájos és szeretetreméltó leányával Mariska kisasszonnyal. A polgári esküvőnél, mely délelőtt fél 10 órakor folyt le az itteni állami anyakönyvi hivatalban, id. Tullics György központi tb. főszolgabíró és Erdős Béla polgári iskolai tanár szerepeltek tanúként.

— **Ülések a városnál.** Nagybecskerek város tanácsa ma délelőtt 11 órakor dr. Perisics Zoltán polgármester elnöklésével ülést tartott, amelyen kisebb jelentőségű és folyó ügyeket intéztek el. — Tegnap délután ülést tartott a város közevisi bizottsága is, amelyen szintén csak kisebb fontosságú ügyek nyertek elintéztést.

— **A vármegye költségvetése és a belügyminiszter.** A belügyminiszter Torontálvármegye háztartási alapjának 1908-ik évi költségvetését alaposan megnyirbálta. A miniszter a költségvetés egyes tételeit leszállította, más tételeket pedig — mint például az ujoncozási és az autograf gépkezelési költségeket — egészen törölt. A vármegye állandó választmánya tegnap üléseben foglalkozott a belügyminiszternek erre vonatkozó leiratával s azt javasolja a közgyűlésnek, hogy intézzen indokolt fölterjesztést a belügyminiszterhez, amelyben kérje a költségvetésnek változatlan jóváhagyását.

— **Községek egyesítése.** Torontálvármegye állandó választmánya tegnap üléseben foglalkozott Lukácsfalva községnek Románécska községhez való átesetelésének ügyével. Az állandó választmány javasolja a közgyűlésnek, hogy intézzen fölterjesztést a miniszterhez az iránt, hogy Lukácsfalvát Románécskához csatolja.

— **Törvényhatóságok átiratai.** Trencsénvármegye törvényhatósága föliratot intézett a képviselőházhoz, hogy a képviselői választói reform alkalmával a reform úgy alkottassék meg, hogy az a törvényhatósági bizottságok magyarságát biztosítsa. Trencsénmegye átirat Torontálvármegyéhez is, hogy föliratát pártolja s a vármegye állandó választmánya tegnap ülése elhatározta, hogy a föliratot pártolásra ajánlja a hétfői közgyűlésnek. — Ugyancsak pártolásra javasolja az állandó választmány Trencsénvármegyének a községi közegek ellen az 1894. évi XVI. t.-c. 20. és 48. §-ai alapján kiszabott rendbírásoknak az illető vármegye jegyzői nyugdíjalapja javára leendő fordítása tárgyában a kormányhoz intézett föliratát, — ugyszintén Hajdúvármegye közönségének a gyermekvédelmi törvény módosítása tárgyában hozott határozatát.

— **Torontálvármegye a nagybecskereki árvaháznak.** A nagybecskereki róm. kath. árvaház-egylet segélyért kérvényt intézett Torontálvármegyéhez. Az állandó választmány tegnap üléseben úgy határozott, hogy a közgyűlésnek 1000 korona segélynek alapítványként való megszavazását javasolja, amely segély öt éven át 200—200 koronás részletekben folyósíttassék. Ugyancsak javasolja az állandó választmány, hogy a Hertelendy-alapnak 1891. év óta származó kamatait, összesen 4000 kor.-t, szintén adományozza a nagybecskereki róm. kath. árvaház-egyletnek.

— Szeretlek s a tied akarok lenni... De néked sosem szabad megtudnod azt, hogy én ki vagyok. Meg kell ígérned, hogy sohasem kutatsz utánam. Eljövök hozzád s ott, ahol annyi asszony sirta el a becsületét a te karjaid között, a tied leszek én is... és néked sohasem szabad meglátnod az arcomat, semmit, csak a csókomat adom... Akarod?

... S egy órával később forró homlokom ott pihent fehér vállain a legénylakásom félhomályában.

Azután eltávozott. Éppen olyan tökéletes inkognitó, amint érkezett. S azóta minden héten kétszer eijő meglátogatni... késő este, árarcosan, törhetetlen titkába burkolva.

És én sosem szerettem egyetlen nőt sem oly szenvedélylél, oly mély igaz szerelemmel, mint őt, olykor — eleintén — elfogott a kísértés, hogy erőszakkal behatoljak a titkába; ő azonban annyira könyörgött, hogy sohasem tettem meg. Tehát így csókolom tovább az én rejtélyes Sphinxemet minden kedden és szombaton.

Gaston d'Etruit elhallgatott.

— Hogyan! — kiáltottak fel a hallgatói. — És ön belenyugodott ebbe a játékba?

— Kétségkívül. Mindenekelőtt köt az ígéretem... azonban magam sem akarom ismerni őt. Félek, hogy az a szenvedély, amelyet ez a titokzatosság táplál bennem, eloszlanék a lehulló fátyollal. Nem, nem akarom ismerni őt! Soha!... Ha a valóságban látnám az arcát, talán nem tűnnék oly szépnek, aminek képezetemben megalkottam.

Francois de Rive.

— **A községek villamvilágítása.** A város villamvilágítási bizottsága tegnap délután 3 órakor dr. Perisics Zoltán polgármester elnöklésével tartott üléseben a szomszédos községeknek villamos árammal való ellátását tárgyalta. A tegnapi ülése elhatározták, hogy a tervezetet és a költségvetést megküldik mindazon községeknek, amelyek villamos áramot szándékoznak bevezetni s a községekre bízzák, vajjon azok megfelelőnek tartják-e a tervet vagy sem.

— **Ahol nem kell polgári iskola.** Mokrin községben nemrégiben mozgalom indult meg, hogy ott polgári iskola létesíttessék s a kormány hajlandó is lett volna a polgári iskola létesítésére, ha a község megfelelő hozzájárulást ad. A község képviselőtestülete azonban úgy határozott, hogy nem ad semmiféle hozzájárulást az iskolához. Az ügy most a törvényhatóság elé kerül s az állandó választmány tegnap foglalkozott vele. Mivel azonban a törvényhatóság nem kényszerítheti a községet arra, hogy polgári iskola létesítéséhez hozzájáruljon, bár ezt kívánatosnak tartaná, az állandó választmány egyszerűen tudomásul vételre javasolja a község határozatát.

— **Megjutalmazott tanító.** Torontálvármegye a Jókai-alapítványi kamataiból a magyar nyelv tanítása körül szerzett érdemekért tanítókat szokott jutalmazni. Az alapítvány 100 koronás kamatát most adja ki a vármegye s az állandó választmány azt javasolja a közgyűlésnek, hogy a Jókai-alap kamatjával az idén Valent Béla tótáradézi felekezeti tanítót jutalmazza meg a magyar nyelv oktatása körül szerzett érdemeiért.

— **Torontáli dinnyetermelők kitüntetése.** A Budapesten rendezett dinnye- és őszi barackkiállításon, a bíráló-bizottság a kiállított dinnyék kiválóságáért Rohonczy Gedeon törökbecsei gazdaságát az állami aranyéremmel, Karátsonyi Andor beodrai és Balás Iván eleméri kertészét pedig az állami ezüstéremmel tüntette ki.

— **Megfelebbezett választások.** Anabring Mátyás és társai felebbezést adtak be a Kükébháza 1908. évi április hó 30-ikán tartott tisztújítás ellen. A felebbezéssel tegnap foglalkozott az állandó választmány s a közgyűlésnek azt javasolja, hogy a felebbezés elutasításával a választás hagyassék helyben. — Foglalkozott továbbá az állandó választmány Tóth Bélának felebbezésével is, aki a magyarszentmihályi jegyzőválasztást felebbezte meg. Az állandó választmány itt is a felebbezés elutasításával a választás jóváhagyását javasolja.

— **A bizalom a gyógyulásnak egy fontos előfeltétele.** A villamossággal való gyógyítás sikerei mindenütt bizalmat keltezték az idegbajosok körében s ma már általánosan elterjedt a tudat, hogy a villamos gyógy mód a modern orvosi tudomány egyik legfontosabb kiegészítő része. Lényeges kérdés azonban az, hol, mikor és miképpen kell alkalmazni megtámadott idegrendszer vagy szervezet gyógyítására a villamosságot. Erre a kérdésre kimerítő és tanulságos választ ad az ingyen könyv, melynek címe: „Ertekezés a villamos gyógy módról”, s melyet kívánatra zárt borítékban ingyen és bérmentve küld meg bárkinek a Elektró Vitalizer Orvosi Rendelő Intézet Budapest, Károly-körút 2., félemelet 50. szám.

— **Az új szeszadótörvény** folytán úgy, mint minden szesz ára, a világhírű Bráza-sősborszesz ára is drágább lesz már szeptember hó 1-jétől kezdődőleg. Azért mindenki saját érdekében cselekszik, ha szükségletét még e hó folyamán, szeptember 1-je előtt szerzi be. A Bráza-sősborszesz — mint ismeretes — mindenütt kapható. 44

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban legújabbban a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Móczity Sándor, rk. máv. hivatalnok és Weiterschan Laura, rk. — Eck János, rk. szőnyeggyári rajzoló és Bohn Mária, rk. — Bohn Pál, rk. földműves és Heleisz Anna, rk. — Zinhaber Pál, rk. géplakatos és Toma Paula rk. — Becsei József, rk. napszámos és Fleischin Krisztina rk. — Fehér Dániel, rk. napszámos és Molnár Róza rk. — Garaba József, rk. molnár és Csikola Verona rk. — Decker Róbert, rk. magánhivatalnok és Engel Ilona rk.

Születések: Ferenczi Ferenc, rk. postaszolga, fia. — Kis András, rk. kocsis, 2 leánya. Ripka Imre, rk. zenetanár, fia. — Krumenacker Mihály, rk. asztalos, leánya. — Erzsiki Vitályos, gk. napszámos, fia. — Veliszavlyev Illés, gk. napszámos, leánya. — Veliszavlyevics István, gk. napszámos, fia. — Molnár István, rk. fékező, leánya. — Deszpotov Lázár, gk. napszámos, leánya. — Latovlyev Milán, gk. földműves, fia. Gyukics Döme, gk. napszámos, leánya. — Lucó Antal, rk. földműves, leánya. — Kirtyanszki István, gk. földműves, leánya. — Nedics Szilárd, gk. földműves, fia. — Lyubovics Iván, gk. földműves, fia. — Schopf Károly, rk. kereskedő, fia. — Merschdorf Adolf, rk. pincér, leánya. — Pur Lázár, gk. napszámos, leánya. — Sztanulov Ist

gk. napszámos, leánya. — Zachradniczy Nándor, rk. osztr. magy. bankpénztáros, leánya. — Reisz Mór, izr. társaskocsi tulajdonos, fia.

Halálozások: Özv. Szlammer Ágostonné, rk. 83 éves, aggkór. — Baier Máttyás, rk. 51 éves szabó, tályog. — Laskai Mária, ref. 16 éves cseléd, vízbefult. — Tillinger Péter, rk. 48 éves kőműves, gutaütés. — Verner Ede, rk. 78 éves vár. szegény, aggkór. — Milin Lázár, gk. 9 napos, életgyenge. — Özv. Czveity Manoné, gk. 49 éves, méhrák. — Turinszki Miklósné, gk. 52 é. gyomor-rák. — Ripka Imréné, rk. 23 éves, heveny vese-lob. — Latoviyev Dusan, gk. 5 napos, életgyenge. Kis Ernő, rk. 2 éves, gyermekaszály. — Furtyó-Kulszó Jánosné, rk. 45 éves, tüdővész. — Molnár Irén, rk. 5 napos, görsök. — Bicha Vilmos, rk. 2 é. bélhurut. — Ambrózi Ferenc, rk. 6 hónapos, bélhurut. — Grubaeski János, gk. 75 éves föld-míves, gyomorrák. — Knyaskó András, ág. ev. 90 éves asztalos, aggkór. — Steiner József, rk. 56 éves zenész, tüdővész. — Kozlovaeski Vitalyos, gk. 28 éves szabó, tüdővész. — Fekete János, rk. 81 éves, aggkór. — Veliszavlyev Szmilja, gk. 7 napos, görsök. — Schmidt Mária, rk. 2 éves, bélhurut.

Amateur-fényképezésnek! Általánosan elismert kitiű szalon és uti fényképezési készülék, felülmúlhatatlan minőségű pillanat kéz-aparátusok, valamint mindenféle fényképezési részek Moll A. cégnél (Bécs, Tuchlauben 8. cs. és kir. udvari szállító) kaphatók. — Ezen üzletág alapított 1854-ben. — Kivánatra nagy képes árjegyzéket bérmentve küld a cég.

Heti rovat.

— augusztus 22.

Irodalom és közönség.

Ebben a rovatban, amely eredeti célja szerint, mindennapos kérdések keretében is szolgáljon, az egyhangúság jegyében lefolyó nyári szezon alatt arról az örökké aktuális tárgyról is szabad talán sorokat írni, amelyet az irodalom és a vele szemben álló közönség egymáshoz való viszonya szolgált.

Ez a viszony — kezdjük az ügyet in medias res — megtépett és elhanyagolt. Legfőbb ideje annak, hogy nyitott sisakkal szembeszálljunk ezzel a kérdéssel és nyílt becsületességgel megvalljuk egymásnak, hogy a rohamosan fejlődő irodalommal szemben egy teljesen indifferens, döbbenetesen nemtörődő közönség áll, amely nemcsak, hogy irodalmat nem pártol, de a pártolás kötelességének tudatát is kiejtette a lelki-téből. Ugy kell lennie, hogy az írók nagy százá-léka még nem érkezett el a praktikus körültekintésnek ama fokára, amelyről azt láthatná, hogy az íróknak csak — íróközönsége van és hogy ebben a gazdaságilag alhanyagolt országban a napi kenyérért való tülekedés oly folytonos, véres és heves lett, hogy az önművelésre huszonnégy órából egy negyedóra se jut. Az irodalmi berkekben örült versengés folyik a babéért, beteges ambíciók ütköznek egymásba mérhetetlen számban, egy csöpp dicsőségért a társadalom jelentékeny százaléka örök tűzbe száll, rajongó emberek vért, lelkesedést, egészséget és nyugodt életviszonyokat dobnak oda irodalmi oltárokra, — mindezt azért a halhatatlanságért, amely vagy harminc év óta halottan fekszik a Parnasszus csucsain. Az ambíciók lendítő ereje más országokban a közönség lelkesedéssé izzó elismerése, minálunk pedig az a tévhit, hogy ez az elismerés és ez a lelkesedés még ott ég a közönség hangulatában. Másutt a tények éltetnek, minálunk az illúziók.

Ilyen körülmények között csodáltnivaló, hogy az ujkori magyar irodalom modern és új jelenségeket mutat fel és a közöny kínai falán keresztül össze tud érni a nyugati kultúra legfinomabb és legmerészebb hajtásaival. Az alkotó elméknek valami különös ihlettsége teremtett itt rokonságot és összeköttetést egy Maurice Rollinat, egy Edmond Haraucourt eredendő szymbolizmusával, Ibsen és Strindberg merész realizmusával, Feydeau finoman rajzó ötleteivel és a magyar maradiság és a magyar röhöz kötöttség a saját természetének megtagadásával, biztató szeretet és elismerés nélkül, nőtte ki magát európai kultúrává, pompázó irodalommal. A magyar könyvpiacra a kínálat és nem a kereslet számára értékek tűnnek fel és vesznek el, irodalmi alkotások, amelyek arra vannak hivatva, hogy a magyar olvasgatóból — olvasót teremtsenek. De a magyar közönség

széles rétegei közé, oda, ahol a polgárok, az iskolailag képzett, műveltek nevezett polgári elemek egymással gondolatokat váltanak, valami különös fátum folytán csak ritkán téved egy ujszerű könyv, egy modern irodalmi jelenség, a legfrissebb kulturának egy merész hullámcsapása, amely gondolkozásra készlet, lelkeket revelál, nézeteket ad és alakít.

Mesék és operettek néha fájdalmas valóságá-lesznek. A Planquette „Ripp”-je jut az eszembe, aki mint fiatal legény aludni tért és hosszú évek-ken át álmában öregedett. Hogy a magyar közön-ség is aludni tért az irodalomnak, ennek a gyönyörű, diszes tündérnek lelkező, örökké biztató, álmódást nem tűrő szózatától — szo-moru csapása ennek az örök átokkal küzdő országnak. És a nyughatatlan tündér csodás vál-tozásokat teremt az alvó körül, hajlékát disziti, az egyszerű portából kincsekkel ékeskedő palotát teremt és lágyan és döngő hangon ébreszti a ház gazdáját, de a magyar közönség alszik és csak álmában érzi a tündér csókját, melyet a szivére lehel.

A közönségnek ezt a szilárd tényét nem török meg egyes cáfolásra alkalmasnak látszó jelen-ségek. Nem pártol irodalmat az a közönség, a mely a fővárosban és a nagyobb vidéki városok-ban estéről-estére megtölti a színházakat, a leg-több esetben nem a színház, még kevésbé az irodalom, hanem főképen — a közönség a közönségért, amelyből a művészetért való tiszta lelkesedés átlag teljesen hiányzik. A színházi irodalom frakktól és selyemruhát igényel, ékszer-t és illatszereket, — az intim, a diszkrét, a benső irodalom pedig csupán láthatatlan és odaadó lelkeket. A lelkek titkos ölekezése a gondolattal, a formával, a szépséggel — ez az irodalomban való gyönyörködés. Ez az élvezet akkor igazi, ha zavartalan; ha nem csupán járuléka annak a szórakozásnak, amelyet közöttünk lévő elegáns emberek látása nyújt; ha gondolatokkal járulunk eléje, a gondolataink gyarapítása végett, azért, hogy szellemünk részére neves munkát kapjunk. A színházak nézőterén épen az ilyen hajlandó-sággal felfegyverzett kulturények hiányoznak leginkább, azok, akik a világirodalom szivverését hallgatják, akik a gondolat mögött az alkotó fejet kutatják, akik az eszmét latolgatni és az érte-járó elismerést megközelítő egyenértékben meg-adni tudják.

A művészi gondolat immár csak szines és zajos keretben hódít, mint a boulevardoknak ama hölgyei, akik csak csabos és ingerlő ruháik révén tudnak lovagokat szerezni. Maga a szépség, amely valaha a természet egyszerű hatalmával tudta a lelkeket megnyerni, észrevétlenül és lefegyve-rezve suhan el a közönség előtt, amely a néhai szerelem lágy érzelmeit az irodalom tájain is olcsó és szenttelen flirttel cserélte fel. Az izlés állítólagos finomodása idején csődöt mond a gondolat, világos jelű annak, hogy az izlés csak a külsőt finomította, de a szellemi benső világ-ban mindinkább terjedő dekadencia ütött rést, amely minél nagyobb arányokat ölt, annál kevésbé fér belé az egykor vallásos hittel meg-rajongott művészet.

Egyetlenegy tartalommal hódít még minálunk biztosan a betű: a pornográfia súlytalan ballasztjával. Naiv leányszívek és öreg tábormoki koponyák titkos örömmel fogadják magukba és szellemi életük e könnyű betűkkel való játékkal folyik le. Ezrével terjed a pornográfia és csöndes elszigeteltségben s elhagyatva tengődik az iro-dalom. A kiadóhivatalokban mondatok helyett szá-mok beszélnek erről.

És hogy az igazság képét lehetőség szerint megközelítsük, ismerjük el, hogy még egy betűbe szorított jelenség talán szabad utat a közönség érdeklődéséhez: a rablógylkosság mint napi hír és háromkötetes regénybe felolvasztva. A sippal és dobbal járó irodalom ez, amelynek benső értéke sem lehet más, mint annak a zenének, amelynek ütemeit sip és dob szolgáltatja.

A helikoni berkekben ihlett dainokok hárfát pengenek és a magyar tájakon vándormuzsiká-sok piaci zenéjét hallgatja a nép. De bizni kell az igazi, az erőteljes művészet elmaradhatatlan, mindeneget meghódító győzedelmében.

Dr. Borsodi Lajos.

TÁVIRATOK

A francia pénzügyminiszter Budapesten.

Budapest, aug. 22. (A „Torontál” ered. táv.) A fővárosban időző Caillaux francia pénzügyminiszter ma délelőtt Wekerle Sándor miniszterelnökkel automobilon kirándulást tett. Délben a miniszterelnök a miniszterelnökségi palotában Caillaux tiszteletére ebédet adott. Holnap Széll Kálmán ad ebédet a Park-klubban a francia pénzügyminiszter tiszteletére.

A közös hadügyi költségvetés.

Budapest, aug. 22. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bécsből sürgönyzik, a Fremdenblatt mai számában azt írja, hogy az 1909. évi közös hadügyi költségvetésről úgy az osztrák, mint a magyar lapokban megjelent közlemények önkényes kombinációkon alapulnak.

Az angol király elutazása Marienbadból.

Budapest, aug. 22. (A „Torontál” eredeti távirata.) Marienbadból jelentik: Végleges megállapodás szerint Edward angol király szeptember 5-én délután utazik vissza Marienbadból Londonba.

Aehrenthal és Tittoni találkozója.

Budapest, aug. 22. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Salzburgból jelentik, Tittoni olasz külügyminiszter a jövő hét elején automobilon odaérkezik és ott több napot tölt. Az olasz külügyminiszter innen Morvaországba utazik, ahol Aehrenthal báró közös külügyminiszterrel fog találkozni.

Berlini nagykövetségünk szabadsága.

Budapest, aug. 22. (A „Torontál” eredeti táv.) Mint Berlinből sürgönyzik, Szögyény-Marich László berlini nagykövetségünk tegnap kezdte meg több hétre terjedő szabadságát, amelyet Magyarországon, fejrmegeyi csóri birtokán tölt.

A nagyszerb propaganda.

Budapest, aug. 22. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Szerajevóból jelentik, a bosnyák országos kormány leg-határozottabban megcáfolja a lapoknak azt a híret, mintha Szerajevóban és Mostarban nagyszerb propaganda miatt letartóztatások történtek volna.

Zágrábi távirat szerint ott ma szabadon bocsátották Dreskovicsot, az Obzor és Tomicsot, a Pokret című lap szerkesztőit, akiket tudvalevőleg azért tartóztattak le, mert a nagyszerb propaganda ügyében folyó vizsgálat részleteiről lapjaikban tudósítást hoztak.

A törökországi események.

Budapest, aug. 22. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Konstantinápolyból sürgönyzik, a Tanin című lap jelentése szerint a hedsasi (Arábia) váli, Ratib pasa kijelentette, hogy ő az alkotmányt nem ismeri el s az ellen foglal állást. A válit a mekkai emir támogatja ebben.

Kiamil pasa nagyvezér különböző diplomatakkal beszélgetést folytatott, amelynek során biztosította a diplomatakat, hogy a helyzet teljes mértékben megnyugtató és a törökországi helyzet végleges rendezése a legjobb reménnyel biztat.

Budapest, aug. 22. (A „Torontál” eredeti távirata.) Konstantinápolyból jelentik: A török kormány által jelzett általános hadkötelezettségre vonatkozó törvényjavaslat szerint minden törökországi lakos valláskülönbség nélkül vétetik hadkötelezettség alá. A hadkötelezettség 20 évtől 45 évig terjed 6 évi szolgálattal, amelyből 3 évet ténylegesen kell szolgálni, 3 évet pedig a tartalékban. A javaslat egyúttal kilátásba helyezi később a két éves szolgálatot. Mielőtt a hadkötelezettségről szóló törvényjavaslatot életbe léptetnék, a kormány előbb általános népszámlálást rendel el. Jó forrásból eredő értesülés szerint a török hadsereg békeállományát háromszáz-ezer főben állapítják meg, de egyelőre

takarékossági szempontból ezt a létszámot felényire szállítják le.

Az új szerb sajtófőnök.

Budapest, aug. 22. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Belgrádi jelentés szerint a konstantinápolyi követséghez helyezett eddigi sajtófőnök Ivanics helyébe Risztics Szvetozárt bízták meg a szerb sajtóiroda vezetésével.

Megölte a gáz.

Budapest, aug. 22. (A „Torontál“ ered. távirata.) Mint Érsekújvárról jelentik, Letouan Anna, Kurzweil Gáspár ottani lakosnál alkalmazott francia nevelő az éjjel szobájában nyitva felejtette a gázcspapot, úgy, hogy reggelre a kiömlő gáz megölte.

Halálos játék.

Budapest, július 22. (A „Torontál“ ered. távirata.) Ma reggel a Szent István bazilika tornyának az építésénél játékból két diákgyerek felmászott az állványokra. Eközben az egyik, Bakos Antal nevű 14 éves fiú oly szerencsétlenül esett le, hogy belezuhant a templomot körítő vasrácsba, amely valósággal felnyársalta.

A francia sztrájkmozgalmak.

Budapest, aug. 22. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Párisi sürgöny szerint a sajnáamegyei munkástestületek tegnap naggyűlést tartottak, amelyen az általános sztrájk mellett foglaltak állást.

A perzsiai zavarok.

Budapest, aug. 22. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Londonból táviratozzák, a Tebrisbe kinevezett új kormányzó tegnapelőtt érkezett oda. Az új kormányzó megérkezése rendkívül felizgatta a lakosságot s tegnap mintegy 4000 főnyi tömeg zajos tüntetést rendezett ellene.

Határidő-üzenet.

Budapest, aug. 22. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (április 1909.)	22 96—
Buza (októberre 1908.)	22 26—
Rozs (októberre 1908.)	18 30—
Zab (októberre 1908.)	16 08—
Tengeri (augusztusra)	14 10—

Felelős szerkesztő: SOMFAI JÁNOS.

Nyiltér.

(E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.)

Robitschi étvágyat gerjeszt,
Tempel-forrás elősegíti az emésztést és szabályozza az anyagcserét.

Magyarországi főraktár:
Hoffmann József,
Budapest, V., Báthory-utca 8.

707-43

Serravallo
jéle
CHINA-BOR vastartalommal
Hygienikus készítésű Bica 1906. Államdíj, díszoklevél és nagy aranyérem.
Erőmitő szer: gyöngélek, verszegények és lábadozó betegek számára.
Étvágygerjesztő, idegerősítő, vérjavító ital.
Több mint 5000 orvos elismerés.
J. SERRAVALLO, Trieste-Barcola.
Megrendelhető minden gyógyszerárban. 1/2 literes palack K. 2.60, 1 literes palack K. 4.80

63-2617

ENDREINÉ-féle leánynevelő-intézet és internátus ZENTÁN.

A modern pedagógiai és hygienai követelményeknek megfelelően berendezve.

4 oszt. polg. leányiskola. Okl. polg. isk. tanárnők és főgimn. tanárok vezetésében. Német és francia nyelv, fehéremű és felső ruhavarrás rendes tárgyak. Zene. Leggondosabb egyéni nevelés. Kötő- és szövőművelés. Családias otthon. Korrepetálás. Korlátolt számú növendékek. Villanyvilágítás. Vízvezeték. Pompás kert. Téniszpálya.

Igen mérsékelt díjak.

Bővebb felvilágosítást készséggel ad az igazgatóság.
(721-44)

Alsó-Béga hajózási m. kir. kirendeltség Nagybecskereken.

320/908. szám.

761-1.1

Pályázati hirdetés.

Az écskai hajózási műveknél üresedett 60 korona havi bér, szabad lakás és kert-használattal egybekötött

zsilip- és duzzasztómű kezelői állásra ezennel pályázatot hirdetünk.

Ezen állásra csak olyan magyar állampolgár alkalmaztatik, ki egészséges, 40 év-nél nem idősebb, magyarul írni, beszélni és olvasni tud, valamint a fentartással kapcsolatos kovács- vagy lakatosmunkákban jártas.

Az alkalmazás egyelőre ideiglenes; véglegesítés csak egy évi sikeres szolgálat után történhetik.

Pályázni kívánók felhivatnak, hogy sajátkezűleg irt és kellően felszerelt folyamodványukat szeptember hó 1-ig lehetőleg személyesen adják be.

Az Alsó-Béga hajózási m. kir. kirendeltség.

Sas Ede,
műszaki tanácsos.

Nagybecskereki Tiszai Ármentesítő Társulat

762. szám. 1908.

762-1.1

Arverési hirdetés.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a Nagybecskereki Tiszai Ármentesítő Társulat

védőtöltésén termelt sarjufü, valamint a védőtöltés mentén elhelyezett régi rözse, szint-egy az egyes gátórházaknál raktározott és a társulat füzeseiből termelt tűzifaanyag, nyilvános árverésen részletenként a helyszínén eladatni fog.

Az árverés folyó hó 28-án reggel 8 órakor Babatónál kezdődik és aznap a tiszai vonalon az 5-ik régi őrházig (30 km.-ig) folytatódik, folyó hó 29-én reggel 8 órakor ugyanitt kezdődik és a Béga-i véd-vonalon folytatva, a 7-ik számú őrháznál befejeztetik.

Nagybecskerek, 1908. évi augusztus hó 20-án.

Társulati igazgatóság.

Mérlegképes könyvelő

elvállal olcsó díjazás mellett a délutáni és esti órákra könyvelést és más irodai munkákat.

Cím a kiadóhivatalban.

Vonatok érkezése és indulása Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekről.

Érvényes 1908. május hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:

Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 28 p.
Pancsováról: délután 5 óra 40 p.
Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 18 p.; délután 5 óra 50 perc.
Szegedről: (mótykocsi) d. e. 9 óra 47 perc.
Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 50 perc.

b) A nagybecskerek-bégapart pályaudvarra:

Zombolyáról, Verseczről, Alibunárról és Temesvárról: este 8 óra 05 perc.
Módosról: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 30 perc.
Pancsováról: reggel 8 óra 27 perc.
Zombolyáról: (keskenyvágányu vonal) reggel 8 óra 23 p. este 7 óra 05 perc.
Csőszelekről: (keskenyvágányu vonal) délután 4 ó. 29 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Pancsovára: délelőtt 8 óra 10 p.; este 7 óra 5 p.
Szeged—Budapestre: d. e. 9 óra 50 p.; este 6 óra 46 p.
Szegedre: (mótykocsi) délután 1 óra 15 perc.
Nagykikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:

Zombolya, Temesvár, Versecz: délután 4 óra 35 p.
Temesvár, Versecz, Antalvalva—Pancsova és Alibunárra reggel 3 óra 33 perc.
Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) reggel 2 óra 31 p. délután 5 óra 25 perc.
Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon d. e. 11 óra 38 perc.
Csőszelekre: (keskenyvágányu vonal) délelőtt 11 óra 55 p.
Módosról—Temesvárra: minden kedden, pénteken és vasárnapon 2 óra 10 p. délután.
Temesvárról—Módosig: minden kedden, pénteken és vasárnapon indul Temesvárról 11 óra délelőtt.
Módosról—Zombolyára: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 2 órakor.
Zombolyáról—Módosra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délután 5 óra 30 perc.

964/1908. sz.

Tótaradác község előjáróságától.

Arlejtési hirdetés.

Tótaradác község előjárósága közhírré teszi, hogy a község tulajdonát képező s ennek határában fekvő (Bodor-féle) tanyai épületek anyagának értékesítése céljából 1908. évi szeptember hó 7-én d. e. 9 órai kezdettel a helyszínén nyilvános szóbeli árlejtést tart, melyre venni szándékozók ezennel meghivatnak.

Az árverési feltételek Tótaradác község jegyzői irodájában megtudhatók.

Tótaradác, 1908. évi augusztus 19.

764-3.2

Az előjáróság.

HÁZELADÁS.

Deák Ferenc-utca 7. sz. a. levő házamat előnyös fizetési feltételek mellett eladom. A ház áll 8 szobából, kényelmes mellék-helyiségekkel, villanyvilágítással és nagyon szépen parkirozott udvarral.

SOLYMOSSYNE BRÁJER MÁRIA.

(551-x.23)

CSÉPLŐGÉP-ELADÁS.

Horvátkecsa községben egy cséplőgép-garnitúra, jókarban, 5 évi próbával, elköltözés miatt el fog árvereztetni.

Fájdalomidj 200 korona.

TRNKA ÉS T.-SAL.

747-3.2

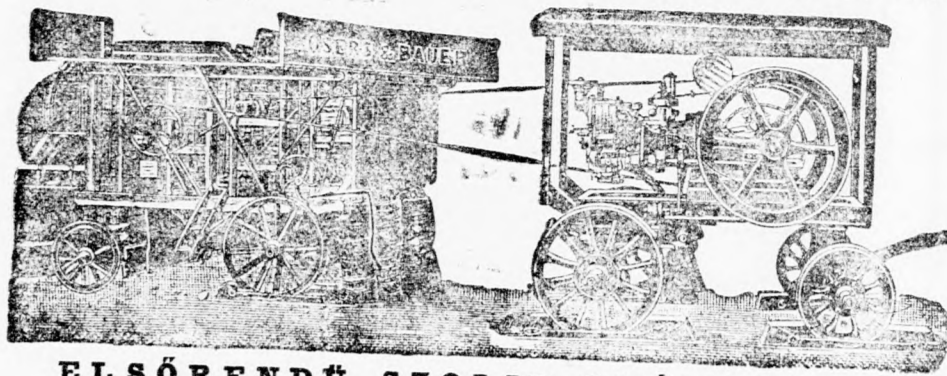
OSERS és BAUER kizárólagos motorgyár

BUDAPEST, VI., Podmaniczky-utca 18. • • • • WIEN, XX., Dresdnerstrasse 81-83.

**Benzinlokomobilok,
Benzinmotorok,
szivógázmotorok.**

A jelenkor legolcsóbb fűtő-
ereje. Üzemköltség óra-ló-
erőként 2-3 fillér. Több
száz telep üzemben. Kedvező
fizetési feltételek.

Árjegyzékkel és költségvetéssel
díjmentesen szolgálunk.

ELSŐRENDŰ SZOLID GYÁRTMÁNY.

Az utóbbi időben a következőknek szállítottunk gépeket

Schloss János és Társai Szászveszős	8 HP. cséplő szerelvény	Takács Imre malomtulajdonos, Pásztó	75 HP. szivógáztelep
Magosi János és Fiai Monor (tanyák)	6 HP. " "	Szinger Vilmos	Nagytopolovec 50 HP. " "
Papp János Hárósberegy	8 HP. " "	Rosmann Samu	Mocs (Kölozsm) 40 HP. " "
Nagy J. Pál, Boglár	6 HP. " "	Herczeg József	Magyarbáthegyes 30 HP. " "
Ifj. Pál István, Orda (Boglár mellett)	4 HP. " "		és még számos nagy uradalomba.

7123/908. tkvi sz.

758-1.1

Árverési hirdetés és feltételek.

Az antalfalvai kir. járásbíró, mint tkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán Poroszkay Béla m. főügyész által képviselt Oppova községe javára 53 kor. 68 fill. és jár. kielégítése végett az 1881. évi LX. t.-cikk 114. §-a alapján és 146., illetve 176. §-ai értelmében Popov Darinka adós és kiskoru Popov István társtulajdonos oppovai lakosok ellen az antalfalvai kir. járásbíró területén és az antalfalvai járáshoz tartozó Oppova község és az oppovai 1539. sz. tkvben foglalt:

1. 2 d. 220. hrsz. 1000 □-öl I. o. szántóra 138 kor. ;
2. 4 d. 220. hrsz. 1400 □-öl I. o. szántóra 135 kor. ;
3. 220. hrsz. számú 1 h. I. o. szántóra 228 kor. ;
4. 285. hrsz. számú 800 □-öl szőlőre 222 kor. becsárban az árverést elrendeli s azt, valamint a megállapított feltételeket ezennel közhírré teszi.

A nyilvános árverés Oppova község-házában 1908. évi szeptember 9-ik napjának délelőtti 9 órájkor fog megtartatni a következő, ugy a tkvi hivatalban, mint Oppova község-házában kifüggesztett s megtekinthető feltételek mellett.

1. Kikiáltási ár a becsár.
2. Ezen árverésen a fenti ingatlanok a kikiáltási áron alól is el fognak adatni.
3. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 13 kor. 80 fill., 13 kor. 50 fill., 22 kor. 80 fill. és 22 kor. 20 fill.-t készpénzben vagy értékpapirokban a kiküldött kezéhez, vagy az 1881: LX. t.-c. 170. §-a értelmében a bánatpénz előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt ugyanannak kiszolgáltatni.

Antalfalva, 1908. évi június hó 21.

Kocsiss Endre,
kir. bíró.

**Nyomdásztanulónak jobb házból való fiu
azonnal felvétetik.**

Arlejtési hirdetés.

Az aradi gör. kel. román szentszéknek 1908. évi június hó 30-án kelt 3807. sz. határozata alapján alólírottak hitközségünk megbízásából árlejtést hirdetünk a Nagytörák községben

Építendő egyházi épületre,

melynek kikiáltási ára 16,758 kor. 14 fill. Az árlejtés 1908. évi augusztus 25-én d. e. 8 órákor a gör. kel. román iskola tantermében lesz megtartva.

Az árlejtők a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy más elfogadható értékpapirokban kötelesek már az árlejtés kezdetével letétbe helyezni.

A tervezet, költségvetés és a szentszék által előírt szerződési feltételek az egyház-községnél bármikor megtekinthetők. Az építési terv 380 kor. költségét vállalkozó köteles fizetni. Egyházközségi tanácsnak jogában áll, hogy a folyamodó árlejtők között szabadon választhasson.

Az árlejtők semmiféle utazási vagy megjelenési költségekre igényt nem tarthatnak. Nagytörák, 1908. évi augusztus 17.

Csikala Pál,
elnök.

746-3 3

Rasa Gyula,
jegyző.

2009/1908. sz.

Czernya község előljáróságától.

Arverési hirdetés.

Alólírott község előljárósága által közhírré tétetik, hogy itt bitangásban talált

1 drb 12-13 éves szép kanca ló

(csillagos, orrán fehér, h. b. lába kesely) 1908. évi aug. 29-ik napján d. u. 3 órákor Czernya község-házánál nyilvános árverés útján a legtöbbet ígérőnek el fog adatni.

Ha a tulajdonos az árverés megtartása előtt jelentkezik s tulajdonjogát kellően igazolja, ugy a ló részére ki fog adatni.

Czernya, 1908. augusztus 21.

Bozsin,
jegyző.

756-1.1

Miksin,
bíró.

876/15455. kig. szám.

759-1.1

Hirdetés.

Nagybecskerek r. t. város tanácsa kezelése alatt álló alapok és pénztárak 1909. évi költségeloirányzatai a mai naptól számított 15 napon át, ezennel azzal tétetnek ki közszemlére a városi számvevőség hivatalos helyiségében, hogy ezen idő alatt azok bárki részéről megtekinthetők.

Kelt Nagybecskereken, a városi tanácsnak 1908. évi augusztus hó 19-én tartott ülésében.

Kiadta:

Mattanovich György,
vár. jegyző.

1233. bv. 1908. sz.

749-1.1

Arverési hirdetés.

Alólírott kir. bir. végrehajtó által közhírré tétetik, miszerint a tek. nagybecskereki kir. járásbíró 1908. évi július hó 20-ik napján kelt Sp. II. 693/3. sz. végzésével megkeresett nagybecskereki kir. jár. bir.-nak 1908. évi július hó 20-ik napján V. 1224. szám alatt kelt végzése folytán dr. Pollák Győző nagybecskereki ügyvéd által képviselt Eisenstädter S. s T.-sai nagybecskereki cég felperes részére özv. Mike Flóriáné nagybecskereki lakosnál 709 kor. 48 fill. és járulékaik iránt, kielégítési végrehajtás útján 1908. évi július hó 24-ik napján Nagybecskereken lefoglalt, 3355 kor.-ra becsült lovak, kocsik, butorok stb.-ből álló ingók Nagybecskereken alperes lakásán (Uri-utca) bírói árverésen készpénzfizetése mellett leendő eladatása 1908. évi szeptember 3-ik (három) napjának délután 4 órájára tüzett ki, az 1908. évi V. 1224/2. sz. alatt kelt végzése alapján az árverés elrendeltetvén, annak az alap-, illetve felül-foglaltatott követelése erejéig is, 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében, amennyiben törvényes zálogjogot nyertek volna, meg fog tartatni.

Együttal felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, de az, ha részükre a foglalás korábban eszközöltetett, a végrehajtási iratokból ki nem tűnik, ugy az esetben is, ha elsőbbségük bérleti vagy haszonbérleti viszonyon alapszik és ezen törvényes zálogjoguk a végrehajtási jegyzőkönyvben meg van ugyan említve, azonban a követelés összege ugyanott kitéve nincs, miszerint az 1881: LX. t. c. 111. §-ához képest elsőbbségüket az árverés megkezdéséig alólírotthoz egy példányban írásban adják be, avagy szóval jelentsek be annál is inkább, minthogy későbbben bejelentett elsőbbségek végrehajtató kielégítését nem gátolva, igénylők a vételár fölőslégére fognak utasíttatni.

Nagybecskereken, 1908. évi aug. 17.

Kiss István,

kir. bir. végrehajtó.

ELSŐRENDŰ CIPŐK NAGY RAKTÁRA

WEINBERGER K.

Nagybecskerek, Hunyadi-fő-utca 23.

Ajánlja az iskolai idény beálltával a helybeli és vidéki nagyérdemű közönségnek legjobb minőségű fiu és leány gyermekcipőit a következő hallatlan olcsó árak mellett:

Jó erős szeges fűzős és gombos cipő fiuk vagy leányok részére 29-től egész 34-ik számig páronként K. 5.—
Fiu bergsteiger-cipők 34-től 39-ik számig K. 6.50

363-50.22

Nagyon ajánlom az amerikai formájú gyermekcipőmet, melyek kényelmesek és tartósak.

Képes árjegyzéket ingyen és bérmentve küldök, ugyszintén kívánatra választékokat.

BUZIÁSI PHÖNIX ASVÁNYVÍZ

KITÜNŐ HATÁSÚ VESÉ- ÉS HÓLYAGBAJOKNÁL
SZÉNSAVDUS, KELLEMES, SAVANYKÁS IZŰ, VASMENTESITETT,
rendkívül üdítő asztali víz.

ÜDÍT GYÓGYIT! ORVOSILAG AJÁNLVÁ!

lvógyomlóra használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemé-
dence idült hurutjainál, húgykő- és fővényképződésnél, a lég-
utak és a kiválasztószervek hurutos bántalmainál kitűnő hatá-
sának bizonyult. — Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség.

Muschong buziási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdőn.

Nagybecskereki főlerakat: WEHNER JÓZSEF ügynöksége. Kapható
Schlesinger D. fűszerkereskedésében (a főpostával szemben), minden
fűszerüzletben, vendéglőben és kávéházban. 463-153.101

STOCK
Cognac Medicinal
szavatoit valódi borpárlat
Camis & Stock
gőzpároló telepéből
BARCOLA.
Cognac gőzfőzde állandó
hivatalos vegyi ellenőrzés
alatt.
Kapható minden jobb üzletben.
615-405

Kishirdetés.
Több használt, de jó karban
levő
Cornwall-kazán
30-50 m² fűtőfelülettel
megvételre kerestetik.
Ajánlatok a m. kir. országos
selyemtenyészési felügyelőség-
hez Szekszárdra küldendők.
684-6.6

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR
Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.
A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor és altestbántalmak, gyomorgörés és gyomorhív, rögzött székrekedés, májbántalom, vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.
Ára egy lepecsételt eredeti doboznak K. 2.-
Hamisítások törvényileg fenytettek.

MOLL-FELE SÓS-BORSZESZ
Csak akkor valódi, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét tünteti és a „Moll” feliratu ónozzal van zárva.
Moll féle sóborszesz nevezélesen mint fájdalom csillapító, bedőzölési szer, köszvény, csusz és meghülés egyéb következményeinél legismertebb népszerű.
Égy ónozott eredeti üveg ára 1 korona 90 fillér.
583-104.11 Főszétküldés
Moll A. gyógyszerész cs. és kir. udvari szállító által
Bécs, I., Tuchlauben 9 szám.
Vidéki megrendelések naponta postautánvét mellett teljesítettek
A raktárban tessék határozottan MOLL A. aláírással és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.
Nagybecskereken Kellner József és Benkovich Mihály Gyógyszertáraiban.
Kapható

Hölgyek
részére nélkülözhetetlen!
Legjobb szépítőszert a
FÖLDES-FÉLE MARGIT-CRÉME
Pár nap alatt biztosan eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtakát (Mittesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és az arcot fehérré, simává varázsolja, üdít és vitalit.
Ára: kis tégely 1 korona, nagy 2 korona.
KIVÁLÓ TOILETT-CIKKEK: Margit-hőlgypor (3 színben) 1.20 korona, Margit-szappan 10 fill., Margit-fogpép 1 korona, Margit-areviz 1 korona.
Kapható minden gyógyszerárban, drogeriában és illatszerkereskedésben.
Postán utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után küldi a készítő
FÖLDES KELEMEN gyógyszerész ARAD.
Főraktár Nagybecskereken
Benkovich Mihály, Basch Ernő, Jakobi Ármán és Kellner József gyógyszerészeknél Melkuhn Dezső drog.

Páratlan és csodás hatáson. Óvakodjunk utánzóktól.

Akar megházasodni?
Hölgyeköl, köztük vannak testi hibákkal, vagy törvénytelen gyermekekkel bírók is) kiknek hozományra 5000-100.000 kor. közt váltakozik, megbízásokat kapunk, hogy számukra alkalmas férjeket szerezünk. Csak azon urak (ha versenytaianok is) irjanak alábbi címre, kiknél a gyerekházasítás nem utólik akadályra. L. Schlesinger, Berlin 18. 653-104.11

Kitünő zongorákat
csakis elsőrendű gyárosoktól tartok állandóan raktáron.
Olcsó árak, részletfizetésre is,
régizongorákat ujjakkal cserélek fel s elvállalok mindenemű javítás, hangolást stb.
WEISSER ADON,
orgona-építő és zongorahangoló,
a Würth-féle zongoragyár itteni egyedüli képviselője
NAGYBECSKEREK,
Gizella-part 6. 600-129

Kolarits Nándor
Délmagyar-ország első és legnagyobb
egyenruházati intézete
= Temesvár, =
(Merczy-utca 10. szám alatt).
Ajánkozik az ujjonnan bevonulandó egyéves önkéntes uraknak az összes szükségellendő egyenruházati és felszerelési cikkek szállítására, mint legjobb és legolcsóbb beszerzési forrás.
Legszolidabb kiszolgálásért cégem régi jó hírneve kezkesedik.
713-10.6

HIRDETÉSEK
FELVÉTEKNEK A
„TORONTÁL”
KIADÓHIVATALÁBAN.

PÉTERFIVAI PAPIRÉNY
OCEAN G.S.B.
LEGJOBB MINŐSÉGŰ HAZAI GYÁRTMÁNYÚ OKMÁNY, IRÓ ÉS FOGALMI PAPIROK
KAPHATÓK MINDEN JOBB PAPIRKERESKEDÉSSEN
34-49.34

Telefon 22. Telefon 22.

FONTOS!

Van szerencsénk értesíteni, hogy a helybeli tanintézetekben az 1908-1909. tanévben
használatra előirt összes tankönyvekből nagy raktárt tartunk.
Minthogy elődünk a Messinger-féle intézetben használt tankönyveket nem vezette, külön kiemelni óhajtjuk, hogy ez évben a helybeli
Messinger Karolin-féle
intézetben előirt tankönyvek nálunk szintén kaphatók. Az iskolai idény alkalmából különös figyelembe ajánljuk nagy írószerraktárunkat.
Nagy választék iskolai felszerelésekben.

ALMÁSY ÉS SZEPESSY
könyv-, zenemű- és papirkereskedése **NAGYBECSKEREK.**